II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) 2021/802,

12. märts 2021,

millega muudetakse nõukogu raamotsuse 2004/757/JSK lisa uute psühhoaktiivsete ainete metüül-3,3-dimetüül-2-{[1-(pent-4-een-1-üül)-1*H*-indasool-3-karbonüül]amino}butanaat (MDMB-4en-PINACA) ja metüül-2-{[1-(4-fluorobutüül)-1*H*-indool-3-karbonüül] amino}-3,3-dimetüülbutanoaat (4F-MDMB-BICA) lisamiseks uimasti määratlusse

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 25. oktoobri 2004. aasta raamotsust 2004/757/JSK, millega kehtestatakse miinimumeeskirjad ebaseadusliku uimastiäri kuriteokoosseisu ja karistuste kohta, ([1]) eriti selle artikli 1a lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse teaduskomitee, mille koosseisu suurendati vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1920/2006 ([2]) artikli 5c lõikes 4 sätestatud menetlusele, koostas sama määruse artikli 5c kohaselt riskihindamisaruanded uute psühhoaktiivsete ainete metüül-3,3-dimetüül-2-{[1-(pent-4-een-1-üül)-1*H*-indasool-3-karbonüül]amino}butanaat (edaspidi „MDMB-4en-PINACA“) ja metüül-2-{[1-(4-fluorobutüül)-1*H*-indool-3-karbonüül]amino}-3,3-dimetüülbutanoaat (edaspidi „4F-MDMB-BICA“) kohta. Seirekeskus esitas riskihindamisaruanded komisjonile ja liikmesriikidele 9. detsembril 2020.

(2) MDMB-4en-PINACA ja 4F-MDMB-BICA on sünteetilised kannabinoidretseptori agonistid (sünteetilised kannabinoidid). Need avaldavad sarnast mõju nagu kanepi peamine psühhoaktiivne toimeaine THC, kuid nende toksilisus on eluohtlik. Kuna nende kahe aine toime on väga tugev, kaasneb nendega väga suur mürgistuse oht.

(3) MDMB-4en-PINACA on Euroopa Liidus olnud kättesaadav alates vähemalt 2017. aastast ning seda on avastatud 20 liikmesriigis, kusjuures nende liikmesriikide arv, kus ainet esimest korda tuvastati, suurenes märkimisväärselt 2019. aastal. 2020. aastal suurenes oluliselt tollis konfiskeeritud MDMB-4en-PINACA kogus. 20 liikmesriiki on teatanud kokku 389 konfiskeerimisest ([3]). Lisaks teatasid kuus liikmesriiki 15 võetud proovist ja üks liikmesriik teatas 28 bioloogilisest proovist. Kuna on laboreid, kus MDMB-4en-PINACA esinemist korrapäraselt ei kontrollita, on aine avastamine üldiselt tõenäoliselt puudulik. Enamikel juhtudel konfiskeeriti aine pulbrina ja suitsetamisegudena, kuid seda leiti ka immutatud paberina, sealhulgas kuivatuspaberil, vedelal kujul ja muul mittespetsiifilisel kujul.

(4) Kaks liikmesriiki on teatanud kaheteistkümnest MDMB-4en-PINACAga seotud surmajuhtumist. Kuna on laboreid, kus selle aine esinemist regulaarselt ei kontrollita, võib arvata, et nii mürgistuste kui ka surmajuhtumite avastamine ja nendest teatamine on tõenäoliselt puudulik.

([1]) ELT L 335, 11.11.2004, lk 8.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1920/2006 Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse kohta (ELT L 376, 27.12.2006, lk 1).

([3]) Lisaks teatas Ühendkuningriik 380 konfiskeerimisest, Norra ühest konfiskeerimisest ja Türgi 663 konfiskeerimisest.

(5) 4F-MDMB-BICA on liidus olnud kättesaadav alates vähemalt 2020. aasta oktoobrist ning seda on avastatud 11 liikmesriigis. 11 liikmesriiki on teatanud kokku 94 konfiskeerimisest ([4]). Lisaks teatas üks liikmesriik ühest võetud proovist ja üks liikmesriik teatas 126 bioloogilisest proovist. Kuna 4F-MDMB-BICA on turul uudne, siis selle esinemist ei kontrollita korrapäraselt ning seetõttu on aine avastamine tõenäoliselt puudulik. Enamikel juhtudel konfiskeeriti aine pulbrina, suitsetamissegudena ja kuivatuspaberil, kuid seda leiti ka vedelal kujul ja muul mittespetsiifilisel kujul.

(6) Ühes liikmesriigis on ajavahemikus 2020. aasta maist augustini teatatud 21st 4F-MDMB- BICAga seotud surmajuhtumist. Nii mürgistuste kui ka surmajuhtumite avastamine ja nendest teatamine on tõenäoliselt puudulik, sest aine esinemist ei kontrollita korrapäraselt, kuna aine ilmus liidu turule alles hiljuti.

(7) Paistab, et MDMB-4en-PINACA ja 4F-MDMB-BICA müüakse interneti teel nii väikestes kui ka hulgikogustes kanepi ja kontrollitud sünteetiliste kannabinoidide seadusliku aseainena, peamiselt kasutusvalmis tootena, näiteks suitsetamissegudena, e-vedelikena või immutatud paberi kujul.

(8) Puuduvad otsesed tõendid, mis näitaksid organiseeritud kuritegevuse võimalikku seotust MDMB-4en-PINACA ja 4F-MDMB-BICA tootmise, levitamise (salakaubaveo) ja tarnimisega liidus.

(9) MDMB-4en-PINACA-l ja 4F-MDMB-BICA-l puudub liidus (ja paistab, et ka mujal) tunnustatud meditsiiniline kasutus inimtervishoius või veterinaarias. Miski ei viita sellele, et kõnealustel ainetel oleks muud kasutusotstarvet peale kasutamise analüütilise võrdlusstandardina ja teadusuuringutes.

(10) Riskihindamisaruannetest nähtub, et üksikisiku ja rahvatervise- ning sotsiaalsete riskide kohta andmete puudumise tõttu tuleks mitmetele MDMB-4en-PINACA ja 4F-MDMB-BICA-ga seotud küsimustele vastamiseks teha täiendavaid uuringuid. Olemasoleva teabe põhjal võib oletada, et MDMB-4en-PINACA ja 4F-MDMB-BICA tarbimine kahjustab tervist nende ägeda mürgisuse, ületarbimisohu ning sõltuvuse tekitamise potentsiaali tõttu. Sellist tervisekahju peetakse eluohtlikuks. MDMB-4en-PINACA ja 4F-MDMB-BICA sotsiaalsete riskide kohta puudub konkreetne teave. Seetõttu on MDMB-4en-PINACA ja 4F-MDMB-BICA lisamine uimasti määratlusse põhjendatud.

(11) MDMB-4en-PINACA ja 4F-MDMB-BICA ei ole loetletud ÜRO 1961. aasta narkootiliste ainete ühtse konventsiooni (muudetud 1972. aasta protokolliga) ega ÜRO 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsiooni alusel kontrollitava ainena. 4F-MDMB-BICA suhtes ei ole praegu käimas hindamist ÜRO süsteemis, MDMB-4en-PINACA on soovitatud kanda loetellu ka ÜRO süsteemis. Siiski on piisavalt tõendeid selle kohta, et selle aine lisamine uimasti määratlusse ka liidu õiguse alusel on kiireloomuline.

(12) Üheksa liikmesriiki on kehtestanud MDMB-4en-PINACA suhtes kontrolli riiklike uimastikontrolli õigusaktide alusel, neli liikmesriiki uusi psühhoaktiivseid aineid käsitlevate õigusaktide alusel ning üks liikmesriik muude õigusaktide alusel. Seitse liikmesriiki on kehtestanud 4F-MDMB-BICA suhtes kontrolli riiklike uimastikontrolli õigusaktide alusel, neli liikmesriiki uusi psühhoaktiivseid aineid käsitlevate õigusaktide alusel ning üks liikmesriik muude õigusaktide alusel. Võttes arvesse, et need riiklikud kontrollimeetmed on juba kehtestatud, aitaks MDMB-4en-PINACA ja 4F-MDMB-BICA lisamine uimasti määratlusse (mis omakorda tähendaks nende hõlmamist raamotsuses 2004/757/JSK määratletud kuritegusid ja karistusi käsitlevate sätetega) vältida takistuste tekkimist piiriüleses õiguskaitses ja õigusalases koostöös ning aitaks kaitsta riskide eest, mida nende ainete kättesaadavus ja kasutamine võivad põhjustada.

(13) Kuna delegeeritud õigusakti vastuvõtmise õiguse kasutamise tingimused on täidetud ja menetlust on järgitud, tuleks vastu võtta delegeeritud direktiiv, et lisada MDMB-4en-PINACA ja 4F-MDMB-BICA raamotsuse 2004/757/JSK lisasse, mis omakorda tähendab nende ainete hõlmamist ebaseaduslikku uimastikaubandust käsitlevate liidu kriminaalõiguse normidega.

(14) Raamotsus 2004/757/JSK, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/2103, ([5]) on Iirimaa jaoks siduv ning seetõttu osaleb ta käesoleva otsuse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.

(15) Taani suhtes on siduv raamotsus 2004/757/JSK, nagu seda kohaldati kuni 21. novembrini 2018, kuid mitte direktiiv (EL) 2017/2103. Taani ei osale seetõttu käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

([4]) Lisaks teatas Ühendkuningriik 17 konfiskeerimisest.

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/2103, millega muudetakse nõukogu raamotsust 2004/757/JSK uute psühhoaktiivsete ainete lisamiseks uimasti määratlusse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2005/387/JSK (ELT L 305, 21.11.2017, lk 12).

(16) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta ([6]) kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel.

(17) Raamotsust 2004/757/JSK tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Raamotsuse 2004/757/JSK muutmine

Raamotsuse 2004/757/JSK lisasse lisatakse punktid 18 ja 19:

„18. Metüül-3,3-dimetüül-2-{[1-(pent-4-een-1-üül)-1*H*-indasool-3-karbonüül]amino}butanaat (MDMB-4en-PINACA) *.

19. Metüül-2-{[1-(4-fluorobutüül)-1*H*-indool-3-karbonüül]amino}-3,3-dimetüülbutanoaat (4F-MDMB-BICA) *.

_____

* Komisjoni delegeeritud direktiiv (EL) 2021/802, 12. märts 2021, millega muudetakse nõukogu raamotsuse 2004/757/JSK lisa uute psühhoaktiivsete ainete metüül-3,3-dimetüül-2-{[1-(pent-4-een-1-üül)-1*H*-indasool-3-karbonüül]amino}butanaat (MDMB-4en-PINACA) ja metüül-2-{[1-(4-fluorobutüül)-1*H*-indool-3-karbonüül] amino}-3,3-dimetüülbutanoaat (4F-MDMB-BICA) lisamiseks uimasti määratlusse, ELT L 178, 20.05.2021, lk 1.“

Artikkel 2

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 9. detsembriks 2021. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas.*

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel, 12. märts 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

([6]) ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.